

LA CONSOLIDACIÓ

En aquesta memòria del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona corresponent a l'any 1996 és inevitable, i necessari, parlar de la consolidació d'un projecte que ha assolit els tres anys de vida.

És aquest un període de temps que no permet parlar encara de majoria d'edat, és cert, però que sí ha dotat el CCCB d'una maduresa contrastada, aconseguida per mèrits propis en esdevenir un centre cultural de referència, no solament a la ciutat de Barcelona i a Catalunya, sinó també a nivell internacional, gràcies als esdeveniments que ha acollit, molt especialment aquest darrer any.

Els prop de 400.000 visitants que l'any 1996 van accedir a aquest recinte són una prova fefaent que el CCCB és un equipament integrat plenament a l'agenda de localitzacions culturals i lúdiques, i que ja ha passat a formar part —d'una forma irreversible— del sistema nerviós cívic d'aquesta ciutat.

Com a president de la Diputació de Barcelona, i del Consorci del CCCB, no vull renunciar a la quota d'orgull que li pertoca a aquesta institució per aquest afiançament. La Diputació va creure en el seu moment en aquest gran projecte, i posteriorment ha omplert el buit d'algunes desercions institucionals apostant-hi encara amb més força. És una actitud de compromís envers la ciutat, el país i la cultura que no hem defugit ni defugirem mai.

MANUEL ROYES

President del Consorci del CCCB

Si quan va néixer ja s'hi endevinaven excel·lents expectatives, en complir els tres primers anys d'existència el Centre de Cultura Contemporània ha aconseguit uns objectius que li permeten encarar el futur amb un grau de confiança i d'optimisme immillorables.

El CCCB ocupa ja un lloc propi en el circuit europeu de grans exposicions, contribuint significativament a consolidar el rol que Barcelona ja tenia a través d'altres centres, museus i institucions culturals. L'aportació fonamental que ha fet el CCCB en aquest sentit ha estat possibilitar la realització de grans mostres estrangeres que per les seves dimensions o exigències no es podien dur a terme. Aquest fet ha generat una reciprocitat a partir del moment en què el CCCB, de manera conjunta o única, ha participat en la seva producció i aquestes exposicions han viatjat a d'altres indrets. El CCCB ha esdevingut així un punt de referència per a les cultures urbanes d'arreu.

Per un altre costat, el CCCB s'ha assentat, i ben ràpidament, en el teixit cultural de la ciutat. Ha esdevingut un pol d'atracció de multitud d'entitats que trien de manera sistemàtica i recurrent els espais del Centre per a la presentació i realització de les seves activitats. Paral·lelament, s'ha convertit en un espai idoni per a l'estudi i la reflexió del fet cultural.

Finalment, el CCCB ha aconseguit aglutinar al seu entorn —conjuntament amb el MACBA— una munió d'esdeveniments de caràcter artístic, que confirmen Barcelona com a ciutat de creació. El CCCB és un espai ara gairebé imprescindible quan es tracta de fomentar la creació emergent d'aquesta ciutat. I aquesta condició la compleix sent capaç de combinar les expressions més contemporànies amb les més tradicionals.

El ritme de creixement de la seva activitat, l'esforç inversor que s'hi està esmerçant i la voluntat de transformació del Raval com a centralitat cultural de Barcelona fa que dia rera dia el CCCB esdevingui una realitat palpable i una aposta guanyadora.

PASQUAL MARAGALL

Vicepresident del Consorci del CCCB

LA CIUTAT I EL SENTIT

L'any 96 va confirmar el sentit de l'aposta intel·lectual del CCCB. La ciutat i la cultura són els àmbits en els quals han buscat sentit totes les aventures d'aquest segle. Les hegemònies i els seus estrepitosos disbarats, les resistències que busquen, sovint infructuosament, que les coses siguin d'una altra manera.

Així, «Art i Poder» -l'exposició que més visitants per dia ha rebut en aquesta casa- deixava constància de com els totalitarismes havien tractat d'harmonitzar les ciutats per completar la dominació dels esperits i posava de manifest que els ciutadans no han perdut la memòria dels perills que el segle arrossega. I, pels mateixos dies, «La Temptació d'Amèrica» ens explicava com l'urbanisme i l'arquitectura havien estat camins de consolidació de l'hegemonia americana. «Barcelona Contemporània» ens va permetre seguir les petges que el fer i desfer de la història de la vida deixen sobre les pedres que fan el suport físic d'això que anomenem ciutat.

A principis d'estiu el CCCB vessava d'arquitectes i aspirants a ser-ho. Vam acollir part del Congrés i les dues exposicions oficials. El Congrés, desbordat, va estar punt de morir d'èxit. Però va servir per veure com la societat-espectacle deixa poques oportunitats a la reflexió i la pausa, i un Congrés que volia ser de debat es va convertir en un acte de masses amb les estrelles pendents d'enfilar-se a la cresta de l'onada.

I, tanmateix, va quedar clar que fer ciutat segueix sent una manera de construir el simbòlic: per això els arquitectes es confonen sovint amb els nous sacerdots. Malauradament per a ells, la seva proposta de felicitat no està en el més enllà sinó en els espais que trepitgem cada dia. La possibilitat de falsació és molt més elevada.

Si la ciutat és el marc cultural, els qui tenen capacitat per fer-la viva, per impedir que definitivament les coses siguin d'una sola manera, són els seus actors. Aquesta és la segona gran aposta del CCCB: acollir i treballar amb tots aquells que volen enriquir l'ànima de la ciutat, des dels desigs, les fantasies, els gustos i els pensaments de cadascú, que és el sentit noble de la paraula pluralitat, que ja es per ella mateixa una forma de resistència. I, així, fer del CCCB un lloc que, negociant de manera realista amb les limitacions de la societat dels diners, contribueixi que tinguem algun horitzó més que l'or i la insolència. La consolidació dels festivals de grups alternatius i innovadors que es fan en aquesta casa, haver escollit la immigració com a tema del Debat de Barcelona o les programacions de música contemporània van en aquesta direcció.

I també hi van, en el terreny de la recerca, les noves propostes del CCCB: l'obertura de dues línies permanents de treball, sobre els espais públics i sobre la ciutat sostenible, que seran pilars fonamentals del Centre de Documentació.

Si Europa ha de ser més que un mercat, hem d'anar fent trama: l'*Atlas històric de ciutats europees*, un esforç del CCCB que implica desenes de persones de diferents països, va donar un pas important amb el segon volum -*França*-, que Hachette ha publicat en francès.

Any de múltiples col·laboracions internacionals, el CCCB es va fent un lloc al món, i s'acosta al seu objectiu, no ser només un centre cultural sobre les ciutats, sinó també un espai d'activitat cultural viu que la ciutat fa seu. En aquest sentit la millor notícia per al CCCB és que s'hagi convertit, en termes absoluts, en el centre cultural més utilitzat pels ciutadans de Barcelona i de l'àrea metropolitana.

JOSEP RAMONEDA
Director del CCCB

Exposicions: la consolidació de les col·laboracions internacionals

L'any 1996, tercer de funcionament públic del CCCB, és, des del punt de vista de les exposicions, l'any de la consolidació internacional.

La col·laboració del Centre amb institucions estrangeres ja havia començat abans: és el cas de l'exposició «Visions Urbanes» coproduïda amb el Centre Georges Pompidou. Però l'any 1996 ha confirmat que aquella no va ser una experiència conjuntural, sinó l'inici d'una manera de fer que mostra la bona acollida del CCCB en el circuit internacional. Així, l'exposició «Art i Poder» es va portar a terme en col·laboració amb la Hayward Gallery i el Deutsches Historisches Museum de Berlín; mentre que la mostra «La Temptació d'Amèrica» es realitzà amb el concurs del Centre Canadenc d'Arquitectura.

La inserció del CCCB en el món cultural internacional va quedar igualment de manifest amb la presentació de l'exposició «Present i Futurs. L'Arquitectura a les Ciutats», mostra central del XIX congrés de la Unió Internacional d'Arquitectes. El fet que la UIA triés el CCCB com a seu central del seu congrés és una prova inqüestionable del reconeixement que ja té el Centre en l'escena internacional.

Per una altra banda, l'exposició «Barcelona Contemporània» ha complert amb una obligació del CCCB: donar a conèixer, amb una interpretació pròpia, la transformació urbana barcelonina de l'últim segle i mig. Aquesta era una demanda que havia estat sempre ben patent en els suggeriments dels visitants estrangers del Centre, admirats per la capacitat de creació urbana de Barcelona i sorpresos, al mateix temps, per la inexistència d'un espai on aquestes realitzacions, que tant d'entusiasme generen fora del nostre país, quedessin ben explicades.

Finalment, la mostra «La Ciutat de la Diferència» va obrir les portes als temes d'anàlisi de la societat urbana, en una línia d'exposicions que el CCCB continuarà en el futur per tal d'abordar les grans qüestions que afecten la ciutat contemporània.

ALBERT GARCIA ESPUCHE

Els públics que fan el nostre públic

L'any 1996 ha estat un any una mica atípic en la vida — curta encara— del CCCB. La celebració del XIX Congrés de la UIA marcà la tònica d'una part important de l'activitat de l'any: la conversió dels nostres espais en centre neuràlgic per a l'acolliment i resolució d'incidències —que hi foren, i notables— dels congressistes i la presentació de dues exposicions relacionades directament amb la celebració del congrés, marcaren el final de la primavera i el trànsit a l'estiu del 96.

L'any, però, hauria de ser recordat com el de la concreció d'una autèntica cadència de festivals entorn del Centre: les mostres de vídeo i de cinema, la primera edició del Drap'Art, l'entrada de les produccions importants del Festival de Flamenc de Ciutat Vella, el Sónar, la Festa de la Música, el Grec i la Mercè, conformen aquest enfilall de cites periòdiques per als amants de gustos culturals molt diversos que van configurant el nostre públic. Aquesta seqüència es completa amb la celebració, als nostres espais i als del museu, del Festival de Músiques Contemporànies de Barcelona, que es presenta amb nou director, nova orientació i nous escenaris. A més, algunes d'aquestes propostes han requerit i suposat la col·laboració del MACBA i el CCCB, cosa que s'ha produït de manera ben natural.

L'any 1996 s'ha d'assenyalar, també, com l'any de la consolidació de les propostes musicals al Centre. La temporada va començar amb la presentació del cicle de cinema concert que completava les activitats paral·leles a l'exposició «El Segle del Cinema». Després van venir algunes de les propostes de l'Orquestra del Caos i del grup Barcelona 216, un cicle de Música del segle XX que va comptar amb la col·laboració de la Fundació Música Contemporània, d'alguns concerts presentats per l'Associació Catalana de Compositors, la celebració dels dos primers cursos d'Eines de Creació Musical, dedicats a Joan Guinjoan i a Josep Soler, fets per iniciativa de la Fundació Phonos i, coincidint amb el Grec, el curs i el cicle de concerts de percussió, coordinat tot pel malaguanyat Xavier Joaquín, que moria uns mesos més tard. A tot això cal afegir-hi, encara, algunes de les propostes de Sala Hal i, ben segur que me'n descuido algunes més.

Una altra de les entitats associades, Danat Dansa, va proposar i coordinar una primera experiència prou encertada de tallers de dansa al vestibul, acompanyant les classes del matí amb la presentació d'una sèrie de coreografies breus a les nits.

El 96 va veure també una nova edició del Debat de Barcelona, coordinat per Manuel Delgado, i centrat a reflexionar sobre Ciutat i Immigració.

No cal, ara, inventariar tot allò que aquesta casa va pre-

sentar al llarg de l'any. El que he dit fins aquí pretén només cridar l'atenció sobre el fet que el CCCB ha anat esdevenint referent a Barcelona —i més enllà de la seva àrea d'influència— com l'indret on, a part de poder-s'hi veure algunes de les millors exposicions que la ciutat presenta al cap de l'any, hom hi pot trobar una oferta cultural variadíssima dirigida a multitud de públics que, en el seu conjunt, representen aquests més de tres-cents setanta mil visitants o usuaris que hem tingut l'any 96.

Això és potser el que més em plau de les nostres xifres de visitants: comprovar que no tenim un gruix massa nombrós d'usuaris que vinguin quinze o vint cops al Centre, sinó que hi ha un percentatge molt elevat de visitants que vénen al CCCB tres o quatre cops l'any. Això em sembla il·lustratiu de la varietat de la nostra oferta; com ho és l'alt percentatge de nous visitants que congrega cada nova exposició, que vol dir que fins i tot en aquest aspecte concret de la nostra activitat anem incorporant encara nous temes que atrauen nous segments de públic.

Durant l'any 96 he fet sovint una reflexió que ara

voldria apuntar aquí: Barcelona segueix essent bressol de molts grups que tenen projectes culturals i creatius interessants, que saben donar-los una forma concreta com a proposta d'esdeveniment (digueu-li cicle, festival, mostra, o com vulgueu), que saben pressupostar-lo, organitzar-lo, realitzar-lo i dirigir-lo amb rigor i professionalitat i que, quan es presenta, té el seu públic. I si aquests grups volen el suport i la complicitat del Centre, d'entrada totes les raons juguen a favor seu. Reconec que l'opció té riscos. Però té, també, moltes possibilitats. I no és pas qüestió de menys-tenir-les.

JAUME BADIA I PUJOL

LES ACTIVITATS

L'any 1996 és l'any de la consolidació i, sobretot, de la diversificació de les activitats. Al costat de les exposicions, dels cursos i les conferències, que continuen configurant els eixos bàsics de la vida cultural del CCCB, la vessant de les activitats artístiques ha viscut un increment notable. La música, la dansa, el teatre, el cinema... han pres la importància que es mereixen en un Centre dedicat a totes les manifestacions culturals.

CONSOLIDAR I AMPLIAR ELS TRES GRANS OBJECTIUS FUNDACIONALS DEL CCCB

↑ El programa inaugural del CCCB manifestava la voluntat de convertir el Centre en un focus irradiador de cultura, especialitzat en el tema de les ciutats (*La ciutat de les ciutats*). La ciutat, doncs, analitzada des de totes les perspectives i amb totes les seves dimensions històriques, urbanístiques i artístiques, i entenent-la com un dels grans fenòmens culturals contemporanis. Metodològicament, es plantejaven tres formes diverses d'abordar la qüestió:

■ La divulgació, concretada en la política d'exposicions del CCCB, mitjançant les quals es volen difondre idees bàsiques del nostre temps referides al món urbà. L'any 1996 aquesta política ha

■ consolidat la línia decisiva d'internacionalització.

■ La formació, consolidada mitjançant els cursos que organitza el CCCB en col·laboració amb altres entitats i institucions.

■ La investigació, centrada en l'Atlas Històric de Ciutats Europees, que l'any 1996 ha aconseguit no només publicar el segon volum, dedicat a França, sinó que ha fixat les bases per esdevenir un projecte multimèdia amb el suport de la Unió Europea.

Aquests objectius bàsics es completen amb una línia d'importància creixent al CCCB: les activitats artístiques i de creació.

L'ART I ELS ESPECTACLES AL CCCB: UNA LÍNIA CREIXENT

↑ Amb un creixement cada any més accentuat, el CCCB s'ha convertit en un gran escenari cultural per a la ciutat de Barcelona. Això gràcies al fet que els equipaments del Centre permeten portar a terme d'una forma òptima aquest tipus d'activitats; però sobretot gràcies a la voluntat de diversificar les activitats del Centre, de convertir-lo en focus irradiador de les propostes artístiques més avançades. Per aquest motiu, el CCCB va signar diversos convenis de col·laboració amb entitats de Barcelona caracteritzades per obrir nous camins en els àmbits en els quals treballen; i també en la mateixa línia ha acollit diversos festivals que promouen aspectes del món creatiu que encara no han estat suficientment reconeguts en el món comercial.

■ La conseqüència més palpable d'aquesta línia de treball és l'augment espectacular de públic que ha viscut el CCCB gràcies a les activitats d'aquest caire.

CESSIÓ D'ESPAIS

CURSOS, CONFERÈNCIES I CONGRESSOS

Des de la seva inauguració, el CCCB ha destacat per la seva contribució al camp de la formació gràcies a la seva col·laboració amb institucions universitàries i culturals, amb les quals ha organitzat màsters, cursos de postgrau, cicles de conferències... En una línia semblant de reflexió i difusió el Centre organitza, des de 1995 i anualment, el Debat de Barcelona, sobre qüestions d'actualitat, i col·labora acollint congressos com el de la UIA, l'any 1996.

El Centre té la voluntat de ser, cada dia més, un receptacle d'activitats d'indole diversa, organitzades per entitats o empreses alienes que lloguen els espais. Es tracta d'una vessant que permet finançar una part de les activitats del Centre sumant un nou dinamisme a l'equipament cultural. El CCCB esdevé, d'aquesta manera, un centre obert a múltiples iniciatives que, estant vinculades o no als seus objectius culturals i artístics, l'enriqueixen i l'omplen de moviment.

1994	1995	1996
75 actes	94 actes	112 actes

EXPOSICIONS

Després de tres anys d'activitat al CCCB, les exposicions dibuixen una línia de continuïtat prou clara. Es tracta d'exposicions moltes d'elles d'un abast internacional, o bé per la seva concepció, o per la itinerància en què s'inscriuen, o perquè són produïdes conjuntament amb institucions internacionals. Temàticament, desenrotllen el concepte ampli de ciutat, des d'aspectes diferents: l'art, l'urbanisme, l'arquitectura, la literatura... El fenomen urbà contemporani, doncs, és analitzat i difós des dels múltiples costats de la seva realitat polièdrica. Les exposicions continuen essent la gran bandera del CCCB.

1994	1995	1996
<ul style="list-style-type: none"> •IV Laboratori d'Urbanisme de les Ciutats •La cultura de la Metròpoli •Urbanisme, Ciutat, Història •La gran escala •Interacció '94 •Seminari Com es fa un audiovisual •Cursos i cicles de l'Institut d'Humanitats 	<ul style="list-style-type: none"> •Debat de Barcelona: «Present i Futurs» •Urbanisme, Ciutat i Història •La gran escala •Barcelona, història i espai urbà •La cultura de la Metròpoli •Seminari Com es fa un audiovisual •Cursos i cicles de l'Institut d'Humanitats 	<ul style="list-style-type: none"> •Debat de Barcelona: «Ciutat i Immigració» •Urbanisme, Ciutat i Història •La gran escala •La cultura de la Metròpoli •Seminaris urbans •Eines de creació musical •Cursos i cicles de l'Institut d'Humanitats •Congrés de la Unió Internacional d'Arquitectes

1994	1995	1996
<ul style="list-style-type: none"> •Ciutats, del Globus al Satèl·lit •Barcelona a Vol d'Artista •Visions Urbanes •Les Ciutats Il·lustrades •Henri Cartier-Bresson •El Noucentisme 	<ul style="list-style-type: none"> •Retrat de Barcelona •El Dublín de James Joyce •Cuba, la Isla Posible •El Segle del Cinema 	<ul style="list-style-type: none"> •Art i Poder •La Temptació d'Amèrica •Present i Futurs •Barcelona Contemporània •La Ciutat de la Diferència

EL MÓN DELS CREADORS

La vessant que ha verificat un augment més important entre 1994 i 1996 ha estat la dedicada a la música i als festivals. Consolidant-ne alguns de ja tradicionals, i creant-ne de nous, el CCCB ha potenciat les activitats lúdiques i creatives que aporten noves visions de l'activitat artística. Alhora, entre 1995 i 1996 s'ha consolidat la relació amb formacions de dansa i música contemporànies, amb l'objectiu que el Centre es converteixi en un gran receptacle d'aportacions innovadores a Barcelona.

1994	1995	1996
<ul style="list-style-type: none"> • Sónar • 2a Mostra de Video Independent • 2a Mostra Internacional de Cinema Alternatiu • Sala Hal 	<ul style="list-style-type: none"> • Sónar • Danat Dansa • Orquestra de Cambra Catalana • Barcelona 216 • Orquestra del Caos • Orquestra de Cambra del Teatre Lliure • Sala Hal • Clean, Alan Kaprow • Cicle de Cinema Argentí • 100.000 Retines 	<ul style="list-style-type: none"> • Sónar • 3a Mostra de Video Independent • 3a Mostra Internacional de Cinema Alternatiu • Danat Dansa • Orquestra de Cambra Catalana • Barcelona 216 • Orquestra del Caos • 3r Festival de Músiques Contemporànies • 3r Festival de Flamenc de Ciutat Vella • Cinema Concert • Grec 96 • Drap-Art • Tot a 100 • Sala Hal • Alter Músiques Natives



EL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ, QUE PRÒXIMAMENT SERÀ UNA REALITAT EN PLE FUNCIONAMENT, PERMETRÀ CONSULTAR ELS FONS APLEGATS PEL CCCB ARRAN DE LA SEVA ACTIVITAT CIENTÍFICA SOBRE LES CIUTATS.

Els anys d'activitat expositiva i investigadora del CCCB han acumulat un gran nombre de documentació de diferents tipus, fonamentalment gràfica, que li permeten de plantejar-se una nova línia de servei cultural, no només de caire local, sinó també internacional. Per aquest motiu, el Centre està preparant la posada en funcionament d'un Centre de Documentació sobre el fenomen urbà que es planteja tres objectius.

Conservar i ordenar tots els materials i informacions que genera el CCCB com a resultat de les seves activitats, perquè siguin accessibles al públic. Així mateix, es proposa desenvolupar i fer accessibles al públic altres bases d'informació sobre diversos temes d'interès general o específic vinculats a la cultura metropolitana.

Elaborar una informació «raonada», enriquida pels propis equips de treball del CCCB, en alguns temes clau

de gran incidència en la ciutat contemporània (espai públic, sostenibilitat, emancipació, atur, habitatge...), amb l'establiment durador de col·laboracions amb assessors externs.

Així, es planteja completar aquesta base d'informació raonada amb acords de col·laboració amb la Diputació de Barcelona i la Universitat Autònoma (sobre el tema de sostenibilitat), l'Ajuntament de Barcelona, l'Escola d'Enginyers de Camins i l'Escola d'Arquitectura del Vallès (espai públic) i d'altres institucions. Aquestes col·laboracions permetran que el CCCB esdevingui la «finestra pública» de les activitats i realitzacions d'aquests col·laboradors i en aquests temes.

Generar un nucli de reflexió pròpia, independent, coherent i duradora –a partir d'aquestes especialitzacions i d'altres que s'empenguin en el futur– que pugui conduir a una caracterització forta d'una branca d'activitat del CCCB i li permeti d'entrar críticament en el debat públic, a Barcelona i a Europa, sobre temes clau en la societat urbana contemporània.

VISITANTS

Més activitats significa més visitants. Aquesta premissa s'ha acomplert amb escreix, durant l'any 1996, amb la presència de 373.208 visitants, uns trenta mil més que l'any anterior. D'aquesta manera, després de tres anys d'experiència i activitat, el CCCB es consolida com un pol vital de la cultura a Barcelona, amb una línia de creixement sostingut pel que fa a participació.

MÉS IMPORTÀNCIA DE LES ACTIVITATS SINGULARS

↑ L'any 1996 ha doblat pràcticament el nombre de visitants que han assistit a festivals, reunions, concerts, representacions, conferències, cicles, cursos, etc., assolint aquest concepte la xifra de 158.357 (l'any 1995 era de 81.138). Aquest creixement notable és degut a l'increment en el nombre d'activitats, però també a la consolidació i creixement del públic en les activitats programades anualment.

L'augment d'aquesta xifra ha compensat el lleuger decreixement en el nombre total dels visitants a les exposicions (uns quaranta mil menys). Cal tenir en compte que l'any anterior, «El segle del cinema» va constituir un rècord de públic difícil d'igualar per altres exposicions. En qualsevol cas, la mitjana de visitants per dia i exposició s'ha mantingut en un nivell similar o lleugerament superior al de 1995.

MÉS ESCOLARS, MÉS VISITES COMENTADES

↑ D'entre els visitants a les exposicions, el nombre de persones que han fet servir el Servei Educatiu ha estat superior a 1995: un total de 48.457 persones, entre públic escolar i grups d'adults, que superen les quaranta mil de l'any anterior.

La consolidació i major coneixement del servei, han fet que la confiança dels centres educatius de Catalunya sigui cada dia més gran i, en conseqüència, el servei sigui més utilitzat. S'acompleix, d'a-

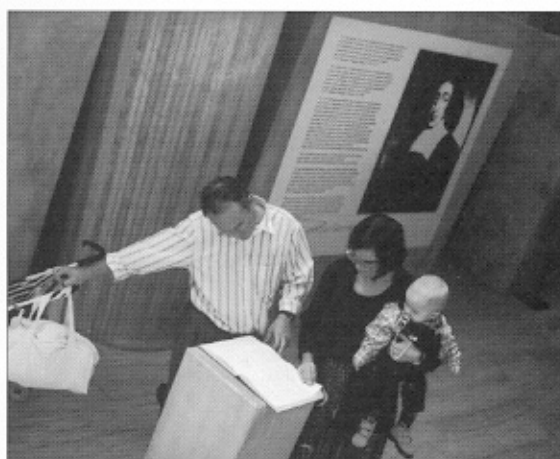
questa manera, un dels grans objectius del CCCB: ser un nucli divulgador de saber. Un fet semblant succeeix pel que fa als itineraris per Barcelona, que han doblat l'any 1996 (6.758) la xifra de participants de 1995 (3.586).

MÉS VISITANTS, ANY RERE ANY

↑ D'ençà de la seva inauguració el CCCB ha descrit un augment progressiu en el nombre de visitants, superant les perspectives inicials més o menys optimistes. Així, els visitants acumulats ratllen el milió de persones, la qual cosa confirma el CCCB com una de les infraestructures culturals de més rendibilitat social i cultural en la circumscripció de Barcelona.

L'ENFORTIMENT DEL RAVAL COM A POL CULTURAL

↑ La consolidació dels equipaments culturals a la zona del Raval, al costat de les importants millores urbanístiques que s'hi han portat a terme, han ajudat a superar satisfactòriament un dels principals inconvenients a què s'enfrontava el CCCB al principi de la seva activitat. El ple funcionament del MACBA i l'entrada en funcionament del nou edifici de la Facultat de Ciències de la Informació de la Universitat Ramon Llull, han estat fets determinants també en la consolidació del Centre.



VORA UN MILIÓ DE VISITANTS, EN TRES ANYS

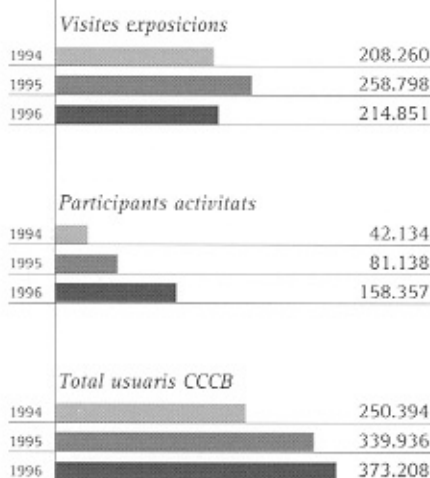
Les diferents enquestes realitzades pel Servei Educatiu als visitants de les exposicions han anat acumulant dades per analitzar quin és el públic que freqüenta majoritàriament les mostres que ofereix el Centre.

El perfil majoritari que resulta de creuar aquest munt de dades és el següent: el visitant és, en una gran majoria, una persona procedent de Barcelona o el seu entorn metropolità, que ja ha vist alguna altra exposició del Centre, informada del que va a veure, d'una edat compresa entre els disset i els trenta-cinc anys, de formació universitària, i que esmerça un temps llarg (molt sovint superior a dues hores) per veure una exposició.

Les següents gràfiques il·lustren, d'una manera més precisa, la composició dels visitants dels darrers tres anys en funció de conceptes diferents.

Quadre de barres, comparatius 1994-1995-1996.

La gràfica mostra, al costat del creixement sostingut del nombre global de visitants i usuaris, un important augment del pes específic de les activitats singulars, i de les activitats complementàries a les exposicions. Així, el CCCB és, cada dia més, un nucli d'activitats plurals i diverses, que complementen el principal atractiu de les exposicions.

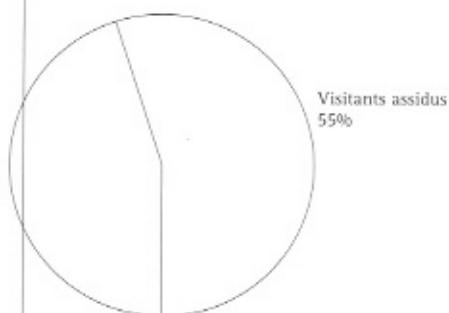


Visites 1996

	gener	febrer	març	abril	maig	juny	juliol	agost	setembre	octubre	novembre	desembre	Total
Segle del Cinema	17.445												17.445
De l'ahir a l'avui	2.753	710											3.463
Temptació d'Amèrica		2.899	11.715	10.018	4.143								28.775
Art i Poder		2.000	19.356	20.651	10.017								52.024
Barcelona Contemporànea						6.588	9.165	3.125	5.613	3.834	3.309	3.044	34.677
Present i Futurs							17.674	2.958	5.377	4.831			30.840
La Ciutat de la Diferència									8.494	9.682	13.231	16.220	47.627
Exposicions	20.198	5.610	31.071	30.669	14.160	6.588	26.839	6.083	19.484	18.347	16.540	19.264	214.851
Activitats	22.003	11.172	12.443	7.344	12.954	33.214	27.850		8.137	5.281	12.239	5.721	158.357
Total	42.201	16.782	43.514	38.013	27.114	39.802	54.689	6.083	27.621	23.628	28.778	24.985	373.208

Assiduitat a les exposicions del Centre

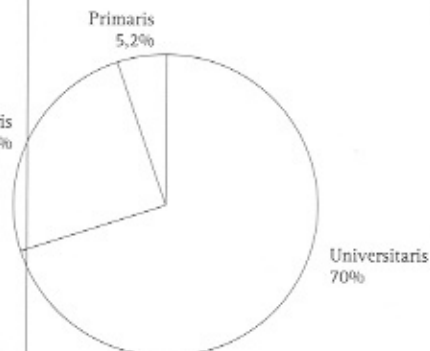
Nous visitants
45%



AMB UNES XIFRES QUE OSCIL·LEN ENTRE UN 67% I UN 51%, ES POT AFIRMAR QUE UNA MAJORIA DE VISITANTS DE LES EXPOSICIONS JA HAN VIST ALGUNA ALTRA MOSTRA. UNA CONCLUSIÓ QUE ES DESPREM CLARAMENT ES QUE EL CCCB CREA FIDELITATS, PERÒ ALHORA LA GENT QUE VISITA LES EXPOSICIONS ES RENOVA CONSTANTMENT, EN FUNCIÓ DEL TEMA QUE ES TRACTA EN CADA CAS.

Nivell d'estudis dels visitants

Secundaris
24,8%



LES EXPOSICIONS DEL CCCB MOUEN BÀSICAMENT L'INTERÈS D'UN PÚBLIC DE FORMACIÓ UNIVERSITÀRIA, PER BÉ QUE EXPOSICIONS DE TALL MÉS POPULAR ATREUEN SEGMENTS DE GENT DE FORMACIÓ SECUNDÀRIA I PRIMÀRIA COM ES EL CAS DE «LA CIUTAT DE LA DIFERÈNCIA», O COM HO FEU «EL SEGLE DEL CINEMA».

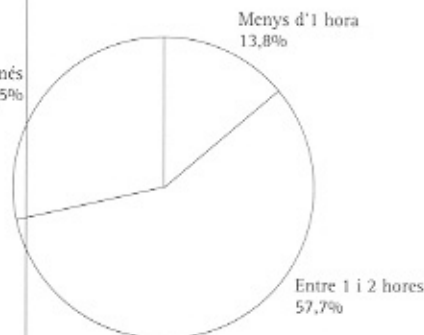
Com es rep la informació del CCCB



ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ, SÓN, COM ERA D'ESPERAR, ELS PRINCIPALS RECLAMS PER A L'ASSISTÈNCIA DE PÚBLIC A LES EXPOSICIONS. PERÒ TAMBÉ ES CONSTATA UN FET REMARCABLE: ELS PRINCIPALS DIFUSORS DEL CCCB SÓN ELS PROPIS VISITANTS, QUE D'UNA FORMA IMMEDIATA RECOMANEN LA VISITA A CONEGUTS I AMICS.

Durada de les visites a les exposicions

2 hores o més
28,5%



UN FET DESTACABLE ES LA LLARGA DURADA DE LES VISITES, QUE ES PROLONGUEN FINS A MÉS DE DUES HORES EN UN TERC DELS CASOS. LA DURADA DE LA VISITA ES UN ELEMENT DIRECTAMENT RELACIONAT AMB L'APROFITAMENT HIPOTÈTIC QUE EL PÚBLIC POT FER DE LES EXPOSICIONS.

Lloc de residència dels visitants



LES DIFERENTS ÈPOQUES DE L'ANY AMB QUÈ HAN COINCIDIT LES EXPOSICIONS HAN FET QUE L'AFLUÈNCIA DE PÚBLIC ESTRANGER SIGUI OSCIL·LANT, SEGONS QUE COINCIDEIXI O NO AMB UNA TEMPORADA TURÍSTICA. SIGUI COM SIGUI, ES POT DIR QUE EL CCCB ES EL CENTRE D'EXPOSICIONS DE BARCELONA QUE MÉS GENT ATREU DE L'ENTORN IMMEDIAT —ÀREA METROPOLITANA I CATALUNYA.

A GESTIÓ DELS RECURSOS

La consolidació de l'activitat cultural portada a terme pel CCCB l'any 1996 presenta una clara correspondència en la millora de la gestió dels recursos. L'augment dels visitants, de les activitats complementàries, de l'esponsorització i els convenis amb altres institucions, com també l'increment de la cessió d'espais a entitats i empreses, ha comportat un clar augment dels recursos propis.

EL PRESSUPOST DE 1996: UN ANY DE CONSOLIDACIÓ

Si bé el pressupost de 1995 -el segon exercici de funcionament del centre- va estar condicionat per les dificultats econòmiques derivades de la impossibilitat de formalitzar els compromisos de finançament subscrits per part del Ministeri de Cultura, en el context d'un exercici amb pressupost prorrogat, la reforma d'Estatuts aprovada el mateix any va permetre ajustar el pressupost d'acord amb les necessitats mínimes per a l'impuls d'un projecte cultural que dinamitza un edifici de 15.000 m² i que programa permanentment activitats en les diferents línies de programació. Era el primer exercici anual complet, i es començava a dis-

posar d'elements de càlcul real dels costos directes i indirectes de la programació cultural i del funcionament de la infraestructura.

D'altra banda, el pressupost de 1996, en el marc d'una situació de contenció que afecta a tot el sector públic, ha suposat una modulació respecte als costos de funcionament ordinari, amb un nivell òptim de transferències de capital, necessàries per a garantir el funcionament del Centre, amb les quals es financen les inversions de reposició i l'equipament tècnic. Així mateix, l'adequació de les previsions pressupostàries en relació amb la plantilla de personal prevista inicialment, va permetre realitzar la corresponent oferta pública d'ocupació per tal de fer efectiva la provisió de llocs de treball mitjançant la convocatòria de concurs públic. Aquest fet va permetre desenvolupar i consolidar l'organigrama de la casa.

IMATGE DEL FULLET
«LI DEIXEM LES
CLAUS», MITJANÇANT
EL QUAL S'HAN DIFÓS
LES POSSIBILITATS
DELS ESPAIS DEL
CCCB PER REALITZAR-
HI ACTIVITATS.

PRESSUPOST 1996

Ingressos	
a) Operacions corrents	
Capítol 3: Taxes i altres ingressos	354.076.600
Capítol 4: Transferències corrents	470.000.000
Capítol 5: Ingressos patrimonials	15.300.000
b) Operacions de capital	
Capítol 7: Transferències de capital	215.617.617
Capítol 8: Actius financers	101.000
Capítol 9: Passius financers	1.000
Total ingressos	1.055.096.217
Despeses	
a) Operacions corrents	
Capítol 1: Remuneracions de personal	263.165.600
Capítol 2: Despeses en béns corrents	559.841.000
Capítol 3: Despeses financeres	15.760.000
Capítol 4: Transferències corrents	610.000
b) Operacions de capital	
Capítol 6: Inversions reals	215.617.617
Capítol 7: Actius financers	101.000
Capítol 8: Passius financers	1.000
Total despeses	1.055.096.217

ALGUNS RESULTATS PALPABLES

MÉS ACTIVITATS I UNA MAJOR RENDIBILITZACIÓ DE LES EXPOSICIONS

Al marge dels costos de funcionament de la infraestructura, l'ajust intern dels recursos destinats al finançament de l'activitat cultural, amb un augment sensible per finançar l'activitat no expositiva, ha fet possible un notable increment dels ingressos generats per la programació de música, dansa, i les mostres i festivals estables del CCCB.

D'altra banda, al llarg de 1996, el CCCB ha incrementat l'esforç en la gestió d'exposicions itinerants, com a vehicle de cooperació institucional i d'augment de la rendibilitat cultural i econòmica de les mostres presentades al CCCB.

Augment de públic

L'increment global de la xifra de visitants, que ha passat de 339.936 l'any 1995 a 373.208 l'any 1996, confirma l'expansió del projecte, la seva acceptació ciutadana, i es tradueix en un nivell progressiu dels recursos directes generats per la producció i activitat cultural del Centre.

Més presència exterior del CCCB

Una de les línies d'activitat de comunicació del CCCB s'ha centrat en l'increment de la presència a fires, fòrums, publicacions especialitzades, promocions i publicitat directa en el sector cultural i del lleure. Tot i que els beneficis d'aquesta labor de promoció exterior són a mig o llarg termini, és significatiu l'inici de l'increment de visitants de la resta de l'Estat i d'altres països, cosa que coincideix també amb la connexió de Barcelona al circuit cultural de les grans ciutats.

Col·laboracions amb la Comissió Europea

L'any 1996 va ser aprovat per part de la Comissió Europea (DG XIII) el projecte presentat i liderat pel CCCB de l'*European Cities Multimedia Atlas* (ECMA) amb la participació de l'Empresa IFIGNIA PLUS, el CNRS de França, a través del centre IFRESI de Lille, i la Facultat d'Arquitectura de la Universitat de Porto (Portugal), en el marc del programa INFO 2000. Aquest és el primer projecte europeu en què participa el CCCB, i té un alt valor de futur per mantenir una línia de col·laboracions futures amb l'administració europea. L'ECMA és un projecte d'atlas de ciutats europees en dimensió multimèdia que suposa una nova direcció del projecte de recerca finançat pel CCCB des de 1993 (*Atlas Històric de Ciutats Europees*).

Les esponsoritzacions

Cal esmentar la important col·laboració de l'empresa constructora OCP com a patrocinadora de l'exposició de llarga durada «Barcelona Contemporània»; Caixa de Catalunya, en l'exposició «La Ciutat de la Diferència», produïda per la Fundació Baruch Spinoza; i altres col·laboracions que no per tenir un format més petit són menys importants. En aquest sentit, cal esmentar especialment la gentilesa de LUFTHANSA, les línies aèries alemanyes.



EL PATROCINI D'EXPOSICIONS S'HA INCREMENTAT DURANT 1996 GRÀCIES A EM-PRESSES I INSTITUCIONS COM OCP, CAIXA DE CATALUNYA O LUFTHANSA.

Conveni amb l'Institut d'Edicions de la Diputació de Barcelona

És absolutament necessari fer esment del conveni de cooperació signat, a principi de 1996, entre l'Institut d'Edicions de la Diputació de Barcelona i el CCCB, per a la producció de publicacions, sobretot els catàlegs d'exposicions.

Segons els termes generals de l'acord, el CCCB es fa càrrec dels costos intel·lectuals (textos, traduccions i correccions, drets, coordinació general...) i l'Institut, del control i coordinació de la fase de producció. Els catàlegs apareixen en règim de coedició i s'estableixen els mecanismes corresponents per a una equitativa participació d'ambdues institucions en els costos i beneficis.

Aquest acord, extraordinàriament positiu per al Centre, té un primer efecte immediat: l'abaratiment del PVP dels catàlegs. A més, permet assumir un major risc conjunt en les inversions necessàries per a una publicació; aconseguir una reducció de costos, gràcies a la capacitat de gestió de l'Institut, i

fa possible, a més, de fer arribar els nostres catàlegs al mercat de llibreries, a través de la distribuïdora de les seves publicacions.

Després d'un primer any d'experiència, i amb un balanç raonablement positiu, s'està plantejant la possibilitat d'ampliar el marc de col·laboració, a través de la producció per part de l'Institut, d'altres publicacions (col·lecció «Urbanitats») com també de la diversificació de productes (CD-r, CD-m, dossiers pedagògics, productes de *merchandising*, etc.).

Més ingressos deguts a la gestió cultural

Cal destacar l'important augment d'ingressos pel que fa a l'aplicació de preus públics per entrades a activitats culturals, lloguer d'espais, i un moderat increment dels rendiments generats per les adjudicacions del Bar Restaurant i la Llibreria del Centre.



LA CESSIÓ DELS ESPAIS DEL CCCB SUPOSA, ANUALMENT, UNA IMPORTANT FONT D'INGRESSOS. PER POTENCIAR AQUESTA ACTIVITAT ES VA EDITAR EL FULLET TITULAT «LI DEIXEM LES CLAUS» QUE PRESENTAVA ELS AVANTATGES D'ORGANITZAR ACTES DIVERSOS A LES INSTAL·LACIONS DEL CENTRE.

Convenis amb entitats i institucions

Un altre aspecte important de l'activitat administrativa amb un impacte evident en el funcionament econòmic del consorci ha estat l'atenció prestada als criteris i l'estructuració dels convenis amb altres institucions i entitats.

Principals patrocinadors de 1996



CAIXA DE CATALUNYA



ELS SISTEMES TECNOLÒGICS D'INFORMACIÓ

El CCCB ha fet un esforç important en el desenvolupament de l'equipament tecnològic bàsic per construir un sistema d'informació que suporti eines de gestió i ofimàtica, la construcció de bases de dades, i el projecte de Centre de Documentació del CCCB que és previst posar en marxa al llarg de 1998, com també les millores en la fiabilitat i seguretat informàtica de la casa. Un apartat important són els treballs de disseny, organització i equipament informàtic per suportar la implantació extensiva de la connexió a la xarxa d'internet i un nou sistema de correu electrònic intern (*intranet*). L'ús d'aquest nou sistema de comunicacions ha de permetre la gestió d'un *Web site* propi, com a instrument de comunicació exterior del desenvolupament del projecte i de presentació dels seus serveis.

- Equipament informàtic:
 - 57 estacions de treball PC
 - 3 Servidors del sistema (6.000 Mbyte)
 - Memòria acumulada: 6.000 Mbyte + 20.520 Mbyte (360Mb x 57PC's) = 26.520 Mbyte